

HNB

EUROSUSTAV

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb

T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551

www.hnb.hr

U P U T A

za izvršenje platnih transakcija u svrhu provedbe osnove za plaćanje kod provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke u Hrvatskoj narodnoj banci

Ovom Uputom uređuje se izvršenje platnih transakcija u svrhu provedbe osnove za plaćanje kod provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke (u nastavku teksta: osnova za plaćanje), i to:

- postupak provedbe osnove za plaćanje
- vrste platnih poruka kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove za plaćanje
- način upisivanja pojedinih elemenata u poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe osnove za plaćanje te
- izvještavanje banaka o provedenoj osnovi za plaćanje.

1.	Uvod.....	3
2.	Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke.....	3
3.	Platne poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove... 4	
3.1.	Financial Institution Direct Debit (CLM pacs.010.001.03).....	5
3.2.	BankToCustomerDebitCreditNotification (CLM camt.054.001.08)	5
3.3.	Obavijest o odobrenju MCA u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove (MT103)	7
3.4.	Financial Institution Credit Transfer (CLM pacs.009.001.08)	8

1. Uvod

Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB) provodi ovrhu na novčanim sredstvima banke sukladno Pravilniku o načinu provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke ("Narodne novine", broj: 31/2023.) i ostalim pravilnicima donesenim temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj: 68/2018., 2/2020., 46/2020., 47/2020, i 83/2020.).

Ovrhu na novčanim sredstvima banke u eurima i u stranoj valuti HNB provodi u sustavu TARGET-HR na glavnom novčanom računu banke (engl. *Main Cash Account*, u nastavku teksta: MCA).

2. Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke

1. Zaprimanje naloga za izvršenje osnove za plaćanje

Ovrhu na novčanim sredstvima banke HNB provodi temeljem dostavljene elektronički potpisane poruke Financijske agencije (dalje u tekstu: Agencija) s odgovarajućim nalogom za izvršenje osnove za plaćanje (u nastavku teksta: nalog za izvršenje osnove).

2. Rezervacija novčanih sredstava za provedbu naloga za izvršenje osnove

Po zaprimanju elektronički potpisane poruke Agencije, HNB bez odgađanja provodi rezervaciju novčanih sredstava na MCA banke u skladu s nalogom za izvršenje osnove. U slučaju zaprimanja elektronički potpisane poruke Agencije s nalogom za izvršenje osnove u stranoj valuti, HNB provodi rezervaciju novčanih sredstava na MCA banke u eurskoj protuvrijednosti strane valute po prodajnom tečaju HNB-a navedene u nalogu za izvršenje osnove.

HNB rezervaciju novčanih sredstava na MCA provodi korištenjem opcije *Seizure of funds* sukladno pravilima rada TARGET-HR i ostalom tehničkom dokumentacijom TARGET-HR.

Ako banka nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava na svom MCA-u za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti novčana sredstva s namjenskog novčanog računa banke za RTGS (engl. *RTGS Dedicated Cash Account*, dalje u tekstu: RTGS DCA) automatski se prenose na njezin MCA i to u iznosu nedostajućih novčanih sredstava za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti odnosno do visine postavljene rezervacije novčanih sredstava.

Ako banka i dalje nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava na svom MCA za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti HNB postupa sukladno Pravilniku.

3. Provedba naloga za izvršenje osnove

Ako su na MCA banke osigurana novčana sredstva za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti, HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke u skladu s nalogom za izvršenje osnove.

Ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove za plaćanje u korist banke primatelja koja nema otvoren MCA u sustavu TARGET-HR ili ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove u stranoj valuti HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke, a u korist MCA HNB-a.

Ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove za plaćanje u stranoj valuti HNB ovu platnu transakciju/transakcije zadaje u eurskoj protuvrijednosti strane valute po prodajnom tečaju HNB-a navedene u nalogu za izvršenje osnove za plaćanje.

Nakon što zaprimi novčana sredstva na svoj MCA, HNB preko RTGS usluge sustava TARGET-HR provodi platnu transakciju kojom ta novčana sredstva prenosi na RTGS DCA banke primatelja otvorenom u drugoj komponenti sustava TARGET u skladu s nalogom za izvršenje osnove za plaćanje.

Ako se radi o provedbi naloga za izvršenje osnove za plaćanje u valuti koja je različita od eura, HNB novčana sredstva u toj valuti prenosi banci primatelja korištenjem uobičajenih bankovnih tehnologija za izvršenje takvih plaćanja.

3. Platne poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove

U nastavku je dan pregled poruka kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove s kratkim opisom:

Vrsta CLM poruke	Naziv poruke	Opis poruke
pacs.010.001.03	Financial Institution Direct Debit	Platna poruka za provedbu naloga za izvršenje osnove iz poruke Agencije
camt.054.001.08	BankToCustomerDebitCreditNotification	Potvrda o terećenju/odobrenju MCA banke ovršenika
pacs.009.001.08	Financial Institution Credit Transfer	Platna poruka za provedbu naloga za otpljenu unaprijed zaplijenjenih novčanih sredstava iz poruke Agencije i naloga za prijenos novčanih sredstava u kojoj su banka ovršenik i banka primatelj iste banke.
MT103	Single Customer Credit Transfer	Potvrda o odobrenju MCA banke ovrhovoditelja

3.1. Financial Institution Direct Debit (CLM pacs.010.001.03)

HNB platnu transakciju/transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove zadaje porukom CLM pacs.010.01.03 s kodnom riječi BLKD. Kodnu riječ HNB unosi u element /Document/FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/PmtTpInf/LclInstrm/Prtry.

Ovom platnom porukom HNB tereti MCA banke ovršenika a odobrava MCA banke primatelja navedene u poruci zaprimljenoj od Agencije. U slučaju zaprimanja poruke Agencije s vrstom naloga 1 – zapljena novčanih sredstava HNB odobrava svoj MCA.

U slučaju zaprimanja elektronički potpisane poruke Agencije s vrstom naloga 3 ili 4 u kojoj su banka ovršenik i banka primatelj iste banke HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke a u korist MCA HNB-a. Nakon što zaprimi novčana sredstva na svoj MCA, HNB provodi platnu transakciju kojom ta novčana sredstva prenosi na MCA banke primatelja novčanih sredstava.

HNB u platnu poruku CLM pacs.010.01.03 prenosi sve podatke iz poruke zaprimljene od Agencije.

3.2. BankToCustomerDebitCreditNotification (CLM camt.054.001.08)

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.010.01.03. banka ovršenik zaprima porukom CLM camt.054.001.08 ako se pretplatila za primanje iste.

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.009.001.08. banka primatelja/ovrhovoditelja zaprima porukom CLM camt.054.001.08 ako se pretplatila za primanje iste.

Poruka CLM camt.054.001.08 kojom se banka obavještava o terećenju njezinog MCA sadrži minimalno sljedeće informacije:

Naziv elementa	XML element	Način popunjavanja
Instruction identification	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/Refs/InstrId	Polje sadrži jedinstvenu oznaku platne transakcije sa sljedećim informacijama: <ul style="list-style-type: none"> - vrsta poruke – A31 ili A71 - redni broj naloga u poruci A31/A71 - vrsta naloga: VN1, VN3, VN4... - broj osnove za naplatu Primjer: A31001VN1Ovr-3258/21
End to end identification	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/Refs/EndToEndId	U slučaju VN1 ili VN6 polje sadrži šifru posla i to za VN1 91020000VBB a za VN6 91010000VBB ili broj ovrhe u slučaju VN3 ili VN6.
Debtor BIC	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdPties/	Polje sadrži podatak o BIC-u banke čiji MCA je terećen

	Dbtr/Pty/Id/OrgId/AnyBIC	
Creditor BIC	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdPties/ Cdtr/Pty/Id/OrgId/AnyBIC	Polje sadrži podatak o BIC-u banke čiji MCA je odobren
Instructing agent	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdAgts/ InstgAgt/FinInstnId/BICFI	Polje sadrži podatak o BIC-u banke čiji MCA je odobren
Instructed agent	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdAgts/ InstdAgt/FinInstnId/BICFI	Polje sadrži podatak o BIC-u banke čiji MCA je terećen.
Local instrument/Proprietary	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/ LclInstrm/Prtry	Polje sadrži fiksnu oznaku "BLKD" koja označava prijenos rezerviranih sredstava na temelju naloga za izvršenje osnove. U slučaju VN 6, 3 i 4 polje se ne popunjava.
Remittance information/Unstructured	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/ RmtInf/Ustrd	Polje sadrži sljedeće informacije: <ul style="list-style-type: none"> - ZAD: model i poziv na broj zaduženja - RN: IBAN ovrhovoditelja/banke primatelja - ODO: model i poziv na broj odobrenja - BROJ OSNOVE

3.3. Obavijest o odobrenju MCA u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove (MT103)

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.010.01.03. banka primatelj novčanih sredstava zaprima porukom MT103.

Poruka MT103 kojom se banka obavještava o odobrenju njezinog MCA sadrži minimalno sljedeće informacije:

Naziv polja	Broj polja	Način popunjavanja
Zaglavlje poruke		
Pošiljatelj		Polje sadrži podatak o BIC-u pošiljatelja: NBHRHR2XXXX
Primatelj		Polje sadrži podatak o BIC-u banke primatelja
Tekstualni dio poruke		
Sender's reference	20:	Jedinstveni identifikator poruke koji sadrži broj ovršnog rješenja dužine 14 znakova te dva znaka redni broj
Datum valute/oznaka valute/iznos	32A:	Polje sadrži datum slanja MT103 poruke, oznaku valute i iznos: yyyy/mm/dd/EUR/iznos
Ordering Customer	50K:	Polje sadrži broju MCA ovršenika: /MCA ovršenika
Beneficiary Customer	59:	Polje sadrži broj računa ovrhovoditelja: /Broj računa ovrhovoditelja
Sender to Receiver Information	72:	Polje sadrži informacije iz poruke Agencije: /OVRV/ /ZAD/ /ODO/ //opis plaćanja

3.4. Financial Institution Credit Transfer (CLM pacs.009.001.08)

U slučaju zaprimanja poruke Agencije koja sadrži nalog za slobodno raspolaganje zaplijenjenim novčanim sredstvima ili nalog za prijenos novčanih sredstava kada su banka ovršenik i banka primatelj iste banke, HNB zadaje platnu poruku CLM pacs.009.001.08 kojom tereti svoj MCA i odobrava MCA banke u iznosu prethodno zaplijenjenih sredstava ili u iznosu navedenom u nalogu za prijenos novčanih sredstava.

HNB u platnu poruku CLM pacs.009.001.08 prenosi sve podatke iz poruke zaprimljene od Agencije.